

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder:	A. van Dok- van Weele	Collegebesluit:	8 maart 2005
Afdeling, auteur:	F.H. Kuijper	Commissievergadering:	14 maart 2004
Telefoonnummer:	487115	Raadsvergadering:	26 mei 2005
Agendanummer:	8-03	Registratienummer:	BZ/1927
Datum:	18 mei 2005		

Onderwerp: Evaluatie softdrugsbeleid Vlissingen 2005

Voorstel.

Wij geven u in overweging in te stemmen met (de conclusies van) de evaluatie softdrugsbeleid Vlissingen 2005, die voor u bij de stukken ter inzage ligt.

Inleiding.

Het Nederlandse drugsbeleid steunt op drie pijlers: het beschermen van de (volks)gezondheid; het tegengaan van overlast en het bestrijden van de (drugs)criminaliteit. Het primaat ligt bij de gezondheidsbescherming. Het cannabisbeleid is een beeldbepalend onderdeel van het Nederlandse drugsbeleid. Uw raad heeft in zijn vergadering van 26 januari 1995 het stadsgewestelijke softdrugsbeleid vastgesteld. De kaderstellende rol van de raad wordt versterkt door het ontwikkelen van een werkwijze waarbij de raad tijdig en op hoofdlijnen richtinggevende keuzes kan maken.

De doelstellingen die aan het gedogen van coffeeshops ten grondslag liggen zijn:

- het beheersbaar en controleerbaar maken van de softdrugsverkoop;
- het zichtbaar maken van gebruiksgroep waardoor excessen in gebruik kunnen worden voorkomen;
- het behoud van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en
- het in stand houden van een beheersbare situatie voor wat betreft de beteugeling van de overlast en de aanzuigende werking van coffeeshops.

Beoogd resultaat.

Bij de evaluatie gaat het om het controleren van de maatregelen die zijn ingevoerd. Het doel dat daarmee wordt beoogd is vast te stellen of de maatregelen actueel en inhoudelijk correct zijn, correct werken en worden nageleefd. Daarnaast gaat het ook om beheersen en continu verbeteren van maatregelen. Deze evaluatie maakt de effecten van het softdrugsbeleid zichtbaar en tevens wordt daaraan een aantal conclusies verbonden. Zij wordt begrensd door de bestuurlijke kaders van het stadsgewestelijke softdrugsbeleid, waaronder het zogeheten Damoclesbeleid. Evaluatie van het softdrugsbeleid heeft de laatste keer plaatsgevonden in de raadsvergaderingen van 29 juni en 31 augustus 2000. Deze evaluatie heeft plaatsgevonden door middel van dossier- en literatuurstudie en gesprekken met politie en medewerkers van onderwijs- en zorginstellingen.

Argumenten.

Naast een uiteenzetting van het geformuleerde softdrugsbeleid, het Damoclesbeleid en een feitelijke terugblik bevat de evaluatie ook een overzicht van bestuurlijk-juridische en maatschappelijke tendensen rond cannabis in het algemeen. Wij verbinden aan de evaluatie de volgende conclusies:

1. Er is geen aanleiding de doelstellingen van het softdrugsbeleid en het Damoclesbeleid te wijzigen.
2. De gemeente zal onderzoeken of via het afsluiten van een convenant met politie, justitie, brandweer, woningbouwcorporaties en energiebedrijf hennepkwekerijen kunnen worden aangepakt.
3. Het landelijk wetenschappelijk onderzoek naar de gezondheidsrisico's van een verhoogd THC-gehalte in cannabis wordt afgewacht.
4. Coffeeshophouders worden verplicht om:
  - adequate productinformatie over het THC-gehalte te vermelden op de menulijst in de coffeeshop;
  - actueel voorlichtingsmateriaal over effecten van cannabisgebruik in de coffeeshop aanwezig te hebben op een voor het publiek duidelijk zichtbare en bereikbare manier;
  - hun personeel te laten opleiden in het kunnen signaleren van problematisch cannabisgebruik zodat zij tijdig kunnen doorverwijzen naar de hulpverlening.
5. Het is noodzakelijk in groep 7/8 van het basisonderwijs reeds te starten met life-style programma's en assertiviteitstrainingen en moeilijk bereikbare groepen ouders voorlichting en informatie te geven middels de homeparty methode.
6. Het is noodzakelijk voor leerlingen van het VSO en praktijkonderwijs specifieke preventiemethodes te laten ontwikkelen en hen langere nazorg/ begeleiding te bieden.
7. De gemeente zal onderzoeken of het mogelijk is om middels verkoopregistratie het doorverkopen van cannabis aan jongeren in te dammen.
8. Het toezicht door de politie op het (door)verkopen van cannabis aan jongeren onder de 18 jaar zal worden geïntensiveerd.

Kanttekeningen.

Het (on)mogelijkheden van plaatselijk softdrugsbeleid worden begrensd door (inter)nationale kaders en jurisprudentie.

Kosten, baten en dekking.

--

Uitvoering.

Voor wat betreft de uitvoering van deze evaluatie zal onder meer nader overleg worden gevoerd met politie, justitie, brandweer, woningbouwcorporaties, energiebedrijf, coffeeshophouders, Emergis, RPCZ, arbeidsintegratiebedrijf, scholen enz.,

Evaluatie.

Gelet op het feit dat de effecten van het softdrugsbeleid pas op middellange termijn meetbaar zijn is gekozen voor het evalueren in een vier-jarige cyclus.

Bijlage(n).

Rapportage betreffende de evaluatie softdrugsbeleid Vlissingen 2005

Burgemeester en wethouders van Vlissingen,
De secretaris, de burgemeester,

Mr. A.L. Pronk   A. van Dok-van Weele

Agendanr. 8-03

De raad van de gemeente Vlissingen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 8 maart 2005
(reg.nr. BZ/1927);

Besluit:

In te stemmen met de evaluatie softdrugsbeleid Vlissingen 2005

Vlissingen, 26 mei 2005.

De raad voornoemd,

de griffier,   de voorzitter,

C.M. Sturm

A. van Dok-van Weele

INHOUD

1. Doel evaluatie
  2. Softdrugsbeleid
  3. AHOJG-criteria
  4. Damoclesbeleid
  5. Handhavingsplicht
  6. Feitelijke terugblik
    - 6.1 Openingstijden coffeeshops
    - 6.2 Leeftijd en legitimatieplicht
    - 6.3 Aantal coffeeshops
    - 6.4 Verplaatsing coffeeshop Aarden
    - 6.5 Handhaving
    - 6.6 Achterdeurproblematiek
    - 6.7 Hennepkwekerijen
  7. Bestuurlijk-juridische tendensen
  8. Maatschappelijke tendensen
  9. Conclusies
  10. Verantwoording
- Bijlage: Softdrugsgebruik en zorg

1. Doel evaluatie

Bij evaluatie gaat het om het controleren van de maatregelen die zijn ingevoerd. Het doel dat daarmee wordt beoogd is vast te stellen of de maatregelen actueel en inhoudelijk correct zijn, correct werken en worden nageleefd. Daarnaast gaat het ook om beheersen en continu verbeteren van maatregelen. Deze evaluatie maakt de effecten van het softdrugsbeleid zichtbaar en tevens wordt een aantal conclusies getrokken. Zij wordt begrensd door de bestuurlijke kaders van het stadsgewestelijke softdrugsbeleid, waaronder het zogeheten Damoclesbeleid. Evaluatie van het softdrugsbeleid heeft de laatste keer plaatsgevonden in de raadsvergaderingen van 29 juni en 31 augustus 2000. Deze evaluatie heeft plaatsgevonden door middel van dossier- en literatuurstudie en gesprekken met politie en medewerkers van onderwijs- en zorginstellingen.

2. Softdrugsbeleid

Het Nederlandse drugsbeleid steunt op drie pijlers: het beschermen van de (volks)gezondheid; het tegengaan van overlast en het bestrijden van de (drugs)criminaliteit. Het primaat ligt bij de gezondheidsbescherming. Het cannabisbeleid is een beeldbepalend onderdeel van het Nederlandse drugsbeleid.

De gemeenteraad van Vlissingen heeft in zijn vergadering van 26 januari 1995 het stadsgewestelijke softdrugsbeleid vastgesteld. Door middel van een vergunningstelsel wordt beoogd de overlast rond en nabij de coffeeshops als gevolg van de handel in en het gebruik van drugs tegen te gaan of te voorkomen, ter handhaving van de openbare orde en de bescherming van het woon- en leefklimaat. Het is van belang dat de objectieve of subjectieve maatschappelijke belasting of overlast – die inherent is aan het aanwezig zijn van een coffeeshop – tot een minimum wordt beperkt. Het gedogen van een te groot aantal coffeeshops kan op genoemde punten tot problemen leiden.

Doelstellingen

De doelstellingen die aan het gedogen van coffeeshops ten grondslag liggen zijn:

- het beheersbaar en controleerbaar maken van de softdrugsverkoop;
- het zichtbaar maken van gebruiksgroep waardoor excessen in gebruik kunnen worden voorkomen;
- het behoud van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en
- het in stand houden van een beheersbare situatie voor wat betreft de beteugeling van de overlast en de aanzuigende werking van coffeeshops.

Gedogen

Gedogen is het toestaan van een situatie in strijd met regelgeving. Bij gedogen bepaalt degene die gedooft wat onder welke voorwaarden maatschappelijk acceptabel is. In Nederland kennen we het fenomeen van het gedoogbeleid ten aanzien van softdrugs. Hier is sprake van strijd met de Opiumwet. Tegen gebruik en handel wordt bij het voldoen aan een aantal criteria (zie 3) strafrechtelijk niet opgetreden. Het gedoogbeleid, zoals het Openbaar Ministerie dit met een breed landelijk politiek draagvlak voorstaat, noopt tot het hierboven genoemde gemeentelijke beleid. Een goede afstemming tussen gemeente en openbaar ministerie is noodzakelijk om ook als gemeente succesvol tegen excessen op te kunnen treden. Het gedoogbeleid van het Openbaar Ministerie is voor de gemeente een gegeven.

3. AHOJG-criteria

Op 2 november 2000 hebben de procureurs-generaal van het Openbaar Ministerie een nieuwe herziene 'Aanwijzing Opiumwet' vastgesteld die de oude richtlijn d.d. 10 september 1996 inzake het strafrechtelijk opsporingsbeleid voor coffeeshops vervangt (zie ook hoofdstuk 7). Inwerkingtreding van deze aanwijzing heeft plaatsgevonden op 1 januari 2001. De strikte scheiding tussen hard- en softdrugs en het stringente onderscheid tussen drugshandelaren en drugsgebruikers blijft gehandhaafd. De controle op legale en illegale coffeeshops krijgt meer aandacht van justitie.

De coffeeshops, waarbij gedoogd wordt dat er softdrugs in en vanuit de coffeeshop worden verhandeld, moeten voldoen aan de zogeheten AHOJG-criteria. Deze door de procureurs-generaal uitsluitend voor coffeeshops vastgestelde criteria worden door het Openbaar Ministerie gehanteerd als richtlijn, waarbij onder strikte voorwaarden de verkoop van gebruikershoeveelheden hasj en marihuana niet wordt vervolgd. De burgemeester volgt deze criteria tevens bij de handhaving van de gedoogde coffeeshops. Deze criteria houden in dat:

	Criteria	Toelichting
A	Geen A ffichering mag plaatsvinden (geen reclame, openlijke verkoop of uitstallingen)	Dit betekent geen reclame anders dan een summiere aanduiding op de betreffende lokaliteit. Geen advertenties in dag-, huis-aan-huisbladen of weekbladen, geen reclamefolders, geen reclame via het internet. Wel mag een menukaart incl. prijzen worden aangebracht.
H	Geen H arddrugs verkocht mogen worden	De scheiding van de markten van harddrugs en softdrugs is één van de doelstellingen en pijlers van het coffeeshopbeleid. Van het gebruik van en de handel in harddrugs kan per definitie worden aangenomen dat deze negatieve uitstralingseffecten heeft op de openbare orde en/of het woon- en leefklimaat. Deze visie wordt ondersteund door uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Bij de constatering van harddrugs in een coffeeshop wordt dan ook onmiddellijk (dus zonder waarschuwing vooraf) tot sluiting van de inrichting overgegaan.
O	Geen O verlast voor de omgeving mag zijn	Een exploitant van een inrichting en dus ook van een coffeeshop is verantwoordelijk voor wat in en om zijn inrichting gebeurt. In de rechtspraak wordt aanvaard dat een coffeeshop in veel gevallen het woon- en leefklimaat aantast. Van de exploitant van een coffeeshop wordt derhalve verwacht dat hij actief (mee)werkt aan het voorkomen van overlast in en om de coffeeshop. Van de zijde van de exploitant is wat dit betreft sprake van actieve risicoaanvaarding.
J	Geen J eugdigen onder de 18 jaar toegang wordt gegeven tot de coffeeshop en dat aan deze jeugdigen geen verkoop mag plaatsvinden	In de nieuwe richtlijnen van het openbaar ministerie is met betrekking tot het criterium "geen verkoop aan jeugdigen en geen toegang tot een coffeeshop" opgemerkt dat gelet op de toename van het cannabisgebruik onder jongeren is gekozen voor een strikte handhaving van de leeftijdsgrens van 18 jaar. In het softdrugsbeleid is het criterium "geen verkoop aan jongeren onder de 18 jaar" al opgenomen. De gemeente Vlissingen conformeert zich aan het beleid van het openbaar ministerie, vandaar dat op grond van de evaluatie van het beleid ook het verblijfs criterium is toegevoegd. Dit criterium houdt in dat jeugdigen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, de coffeeshop in het geheel niet – en dus ook niet onder begeleiding – mogen betreden.

<p>G Geen verkoop plaatsvindt van Grote hoeveelheden (maximaal 5 gram per persoon per keer), terwijl de handelsvoorraad maximaal 500 gram mag zijn</p>	<p><u>Maximaal 5 gram per persoon per keer</u> De regering stelt dat van de Nederlandse overheid mag worden verwacht dat zij de nodige inspanningen doet om de export van de softdrugs die in coffeeshops zijn gekocht tot een minimum te beperken. Dit geldt ook en met name voor de met softdrugstoerisme gepaard gaande overlast. Ook in de gedoogcriteria zullen criteria moeten worden opgenomen om deze ongewenste overlast te beperken of af te remmen. Om het softdrugstoerisme tegen te gaan had de regering kunnen kiezen voor de oplossing van een verbod op de verkoop aan buitenlanders. Dit heeft zij niet gedaan, omdat dit op gespannen voet zou staan met de Grondwet. Bovendien is het niet handhaafbaar, omdat Nederlanders op eenvoudige wijze zouden kunnen worden gebruikt als tussenpersoon. Ter beperking en voorkoming van aantasting van de openbare orde en het woon- en leefklimaat door softdrugstoerisme is daarom de norm van 5 gram per persoon per keer ook in de gedoogcriteria opgenomen.</p> <p><u>Handelsvoorraad</u> De handelsvoorraad van maximaal 500 gram is één van de landelijk door het openbaar ministerie vastgestelde criteria. Het gemeentebestuur heeft geen vrijheid een hogere handelsvoorraad vast te stellen. Wel is aan het lokaal driehoeksoverleg de ruimte gelaten een eventueel lagere handelsvoorraad af te spreken. Met het oog op de werkbaarheid voor de coffeeshops is hier niet voor gekozen. De handelsvoorraad is in het driehoeksoverleg dan ook gesteld op het maximaal toegestane gewicht van 500 gram. Bij coffeeshops gaat het om kleinschalige handel in cannabisproducten. Om groothandel te voorkomen en daarmee een aantasting van de doelstellingen van het gedoogbeleid en – mede in relatie tot het 5-grams criterium – de export en de daarmee gepaard gaande overlast te ontmoedigen is overeenkomstig de afspraken in het driehoeksoverleg de maximale handelsvoorraad vastgesteld op 500 gram.</p> <p><u>Inrichting</u> Als één inrichting, waarvoor een exploitatievergunning wordt verleend, wordt beschouwd de tot eenzelfde exploitant behorende ruimten en daarbij behorende erven, die onderling technische, organisatorische of functionele bindingen hebben en in elkaars onmiddellijke nabijheid zijn gelegen. Blijkens de jurisprudentie is in kader van handhaving niet vereist dat de handelsvoorraad zich feitelijk in de coffeeshop bevindt. (Rb Almelo 16 juli 2003, LNJ nr. AI1156 en ABRS 18 februari 2004, LNJ-nr. AO3917).</p>
--	---

De verantwoordelijkheid voor het naleven van deze criteria ligt uitdrukkelijk bij de leidinggevende van de coffeeshop. Hij moet op de naleving toezien. Ter uitvoering van de criteria behoort tot zijn verantwoordelijkheid dat hij, bijv. aan personen die zich in de coffeeshop bevinden, een legitimatiebewijs vraagt indien twijfel bestaat over de leeftijd. Hij moet daartoe bij de ingang een bord op hangen met de duidelijk leesbare tekst “toegang vanaf 18 jaar; legitimatie verplicht”.

4. Damoclesbeleid

Het college heeft op 14 februari 2000 is het gemeentelijk Damoclesbeleid vastgesteld. De raad heeft daarmee op 30 maart 2000 ingestemd. Met de Wet Damocles is het bestuurlijke instrumentarium uitgebreid en krijgt de geïntegreerde bestuurs- en strafrechtelijke aanpak bij de handhaving van de Opiumwet verder gestalte. In samenwerking met het openbaar ministerie wordt op het bestuurlijk vlak zowel preventief als repressief opgetreden. De gemeente beoogt met dit Damoclesbeleid:

- de preventie en beheersing van de uit druggebruik voortvloeiende risico's voor de gezondheid;
- het beheersen van de negatieve effecten van de handel in en het gebruik van drugs op het openbare leven en andere lokale omstandigheden in de gemeente Vlissingen;
- het scheiden van de markten van soft- en harddrugs in de gemeente Vlissingen;
- het effectueren van het vastgestelde softdrugsbeleid van de gemeente Vlissingen;
- het tegengaan van het onaanvaardbare risico van gebruik van harddrugs.
- in een beleidsregel kenbaar maken hoe de burgemeester omgaat met de discretionaire bevoegdheid, zoals deze is neergelegd in artikel 13b, eerste lid van de Opiumwet.

5. Handhavingsplicht

Met de gebeurtenissen in Enschede en Volendam in het geheugen is het belang van handhaving actueler dan ooit. Veiligheid, leefbaarheid en kwaliteit van de openbare ruimte zijn actuele maatschappelijke vraagstukken. Handhaving heeft ten doel te komen tot een goede naleving van regels, met het oogmerk de doelen die met die regels worden beoogd te bereiken. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 30 juni 2004 (JB 2004, nr. 293) wat handhaving betreft een nieuwe beginselplicht-formule geïntroduceerd. De nieuwe formule luidt als volgt:

Gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, zal in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om met bestuursdwang of een last onder dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden gevergd, dit niet te doen. Dit kan zich voordoen indien concreet uitzicht bestaat op legalisatie. Voorts kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien.

Deze formule hanteert de Afdeling in haar recente handhavingsrechtspraak in zowel het ruimtelijk bestuursrecht als in het milieurecht.

6. Feitelijke terugblik

6.1 *Openingstijden coffeeshops*

Om enerzijds een aantasting van de openbare orde en het woon- en leefklimaat te voorkomen en anderzijds ook de risico's van het ontstaan en/of het uitbreiden van straathandel zoveel mogelijk te voorkomen, wordt het een coffeeshop toegestaan geopend te zijn van maandag t/m zaterdag 10.00 uur t/m 22.00 uur en zondag van 12.00 uur t/m 20.00 uur. De raad heeft op 31 augustus 2000 hiermee ingestemd.

6.2 *Leeftijd en legitimatieplicht*

Met het oog op de verkoop van softdrugs aan minderjarigen hebben alle coffeeshops een legitimatieplicht voor hun klanten ingesteld. Aan de buitenzijde is aangegeven dat toegang alleen vanaf de leeftijd van 18 jaar is toegestaan. In de nieuwe richtlijnen van het openbaar ministerie is met betrekking tot het criterium "geen verkoop aan jeugdigen en geen toegang tot een coffeeshop" opgemerkt dat gelet op de toename van het cannabisgebruik onder jongeren is gekozen voor een strikte handhaving van de leeftijdsgrens van 18 jaar.

6.3 *Aantal coffeeshops*

Eén van de doelstellingen in het softdrugsbeleid is middels een stelsel van het afnemende maximum (uitsterfbeleid) het aantal coffeeshops terug te dringen tot één coffeeshop op 20.000 inwoners. In Vlissingen zijn thans drie gedoogde coffeeshops, te weten:

- a. Coffeeshop Aarden, Kerkstraat 8, te 4381 HM Vlissingen, exploitant G.P.W.M. Aarden;
- b. Coffeeshop Purple, Aagje Dekenstraat 7a te 4381 RM Vlissingen, exploitanten P.J.C.L. Vissia en B.H. Carstens;
- c. Coffeeshop Home Grow, Kasteelstraat 121 te 4381 SK Vlissingen, exploitant A.J. Koole.

6.4 *Verplaatsing coffeeshop Aarden*

Het college heeft zich inzake de verplaatsing van coffeeshop Aarden van de Kerkstraat 8 naar het Bellamypark 20 op het volgende standpunt gesteld. De ingediende inspraakreacties en alle aspecten tegenover elkaar afwegende is het college van mening dat er geen zwaarwegende planologische bezwaren zijn en ook geen bezwaren uit een oogpunt van openbare orde en veiligheid, tegen het verlenen van verdere medewerking aan de procedure die zou kunnen leiden tot het verlenen van vrijstelling voor de vestiging van een coffeeshop in het pand Bellamypark 20. De exploitant wordt in de gelegenheid gesteld om de door hem ingediende stukken compleet te maken. Dit heeft betrekking op de bouwaanvraag en de aanvraag om een monumentenvergunning. Daarna zal de zienswijze procedure worden gevolgd. Na afronding daarvan zal het college een voorstel aan de raad doen om de verklaring van geen bezwaar wel of niet aan te vragen bij gedeputeerde staten van Zeeland.

6.5 *Handhaving*

Handhaving van het softdrugsbeleid is gebaseerd op het handhavingsarrangement dat deel uitmaakt van het Damoclesbeleid. Alle gedoogde coffeeshops hebben op grond van de APV een exploitatie- en een verlovvergunning. In deze exploitatievergunningen is een aantal voorwaarden opgenomen waaraan een bedrijf moet voldoen om bestuursrechtelijk optreden te voorkomen.

- a. Bij beschikking van 12 januari 2004 zijn de exploitanten van Purple formeel gewaarschuwd omdat dat zij zich niet houden aan de vergunningvoorwaarden, i.c. de voorwaarde uit de AHOJG-criteria dat verkoop van softdrugs aan personen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt verboden is.

- b. Bij beschikking van 8 december 2004 heeft de burgemeester besloten om, door middel van het toepassen van bestuursdwang als bedoeld in artikel 13b, eerste lid, van de Opiumwet, coffeeshop Purple te sluiten voor een periode van drie maanden (dertien weken) wegens het overtreden van de voorwaarde uit de AHOJG-criteria dat de handelsvoorraad niet groter mag zijn dan 500 gram. Nadat het bezwaarschrift ongegrond werd verklaard heeft de rechtbank Middelburg het beroep van Purple tegen deze sluiting op 10 februari 2005 gegrond verklaard.
- c. Bij beschikking van 29 december 2004 is de exploitant van Home Grow formeel gewaarschuwd omdat hij zich niet houdt aan de vergunningvoorwaarden, i.c. de voorwaarde uit de AHOJG-criteria dat de handelsvoorraad niet groter mag zijn dan 500 gram.

6.6 *Achterdeurproblematiek*

Met de achterdeur wordt de inkoop van cannabis door de exploitant van een coffeeshop bedoeld. Hoewel deze problematiek buiten het gemeentelijke bestuursbereik valt kan het punt toch niet geheel onbesproken blijven. Over de bevoorrading van coffeeshops is geen regelgeving ontwikkeld. Dit levert een paradoxale situatie op omdat immers onder voorwaarden wel wordt gedoogd dat cannabis wordt verkocht, maar dat de inkoop daarvan in strijd is met de Opiumwet. Deze problematiek overstijgt het lokale (stadsgewestelijke) softdrugsbeleid en zal op landelijk niveau moeten worden opgelost. De burgemeester heeft bij brief van 8 april 2003 de achterdeurproblematiek aangekaart bij de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten met het verzoek deze, door tussenkomst van de VNG, onder de aandacht te brengen van het kabinet. Uit de onder punt 6 (Landelijk beleid) reeds aangehaalde cannabisbrief van het kabinet d.d. 23 april 2004 blijkt evenwel dat legalisering van de handel in softdrugs, gezien de internationale verplichtingen van Nederland, niet aan de orde is.

6.7 *Hennepkwekerijen*

De teelt van hennep in Nederland is omvangrijk en doet zich ook in Vlissingen voor. Wat ooit begon als teelt voor eigen gebruik lijkt te zijn uitgegroeid tot bedrijfsmatig opgezette kwekerijen op zolders, in kelders en aparte bedrijfsruimten. Betrokkenheid van georganiseerde criminaliteit wordt niet uitgesloten. Hennepsteelt leidt tot stank en overlast voor de buurt, brandgevaar, aantasting van woningen en heeft daardoor verregaande verloedering van met name achterstandswijken tot gevolg. In sommige gevallen lijkt sprake te zijn van intimidatie van bewoners en corruptie. Bovendien wordt misbruik uitgelokt van het stelsel van sociale voorzieningen, nu landelijk blijkt at ontvangers van uitkeringen een veelvoud van hun uitkering 'bijverdienen' met huisteelt van hennep. Ten slotte leidt het illegaal aftappen van stroom tot een grote schadepost voor elektriciteitsbedrijven. Deze delicten zijn voor veel mensen een belangrijk probleem en zij verwachten dat de overheid optreedt. Tegen deze achtergrond acht het Kabinet het van groot belang dat de bedrijfsmatige cannabisteelt met kracht wordt aangepakt. De aanpak zal langs twee met elkaar samenhangende sporen lopen: bestuurlijk en strafrechtelijk.

De bestuurlijke aanpak houdt een gecoördineerde en geïntegreerde samenwerking tussen de gemeente en instanties als woningbouwcorporaties, sociale zaken, belastingdienst en energiebedrijven in. De samenwerking is in de eerste plaat gericht op het tegengaan van de directe overlast van de teelt, zoals burgers en bedrijven die ervaren. De gemeente heeft ook met het bestemmingsplan juridische mogelijkheden om bestuursrechtelijk op te treden door het toepassen van bestuursdwang of het opleggen van een last onder dwangsom.

7. Bestuurlijk-juridische tendensen

Sinds de laatste evaluatie van het softdrugsbeleid in 2000 heeft zich een aantal landelijke en plaatselijke bestuurlijk-juridische ontwikkelingen op dit terrein voorgedaan, namelijk:

Onderwerp	Inhoud
Aanwijzing strafrechtelijk opsporingsbeleid inzake de Opiumwet	<p>Aan de richtlijnen van de procureurs-generaal liggen <i>onder andere</i> de volgende uitgangspunten ten grondslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderscheid wordt gemaakt tussen verdovende middelen met een onaanvaardbaar risico voor de volksgezondheid (harddrugs) en met een geringer risico (softdrugs). • Onderscheid wordt gemaakt tussen handelaren en gebruikers. Achterliggende gedachte is dat de cannabisgebruiker uit het veel hardere en criminele milieu van de harddrugmarkt moet worden gehouden. • In de richtlijn is in het verband van het coffeeshopbeleid en de “gebruikersruimte” sprake van het gedogen van strafbare feiten. Op andere punten wordt een lage prioriteit toegekend aan strafbare feiten. De grondslag van gedoogbeleid ligt in de afweging van belangen waarbij het belang van handhaving moet wijken voor een hoger identificeerbaar algemeen belang. In de context van het drugbeleid wordt dit hogere belang gevonden in de volksgezondheid (scheiding der markten) en de openbare orde. Het gaat dus om een positieve beslissing niet op te sporen en te vervolgen ongeacht de aanwezige capaciteit. • Uitgangspunt voor het coffeeshopbeleid is dat de verkoop van alcohol en de verkoop van softdrugs niet samen dienen te gaan. Redenen hiervoor zijn onder meer dat – uit oogpunt van handhaafbaarheid – aldus het te controleren segment van economische bedrijvigheid wordt versmald, terwijl tevens wordt bevorderd dat een beperkter publiek wordt geconfronteerd met (soft)drugs. De gemeente beschikt over instrumenten om de droge horeca te reguleren.
Landelijk beleid	<p>De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft op 11 maart 2003 een rapport gezonden aan de Tweede Kamer inzake ‘THC-concentraties in wiet, nederwiet en hasj in Nederlandse coffeeshops (2001-2002). Uit dit rapport blijkt dat het gemiddelde percentage THC (de belangrijkste werkzame stof) in alle cannabisproducten is toegenomen.</p> <p>Het kabinet heeft op 23 april 2004 een interdepartementale beleidsbrief inzake het cannabisbeleid aan de Tweede Kamer gezonden, waarin de voornemens van het kabinet op dit punt worden uitgewerkt. De belangrijkste beleidsvoornemens betreffen samengevat</p> <ul style="list-style-type: none"> • actieplan ontmoediging cannabis, waaronder intensiveren van de drugspreventieactiviteiten voor risicogroepen, uitbreiding en verbetering behandelaanbod cannabisafhankelijkheid, uitbreiding onderzoek en aanpak stijging THC-gehalte; • aanscherping handhaving cannabisbeleid, waaronder een betere handhaving AHOJG-criteria, aanpak criminele uitwassen; • coffeeshoptoerisme, waaronder nadere regelgeving, opsporing en aanpak niet-gedoogde verkooppunten en grensoverschrijdende aanpak; • teelt van cannabis: van gemeenten wordt verwacht dat zij de bestuursrechtelijke handhaving van de hennepeteelt stimuleren en intensiveren door samenwerkingsconvenanten aan te gaan met private partijen en diensten, waarin afspraken worden neergelegd over ieders inzet bij deze handhaving. Het Rijk zal dit faciliteren.

	De minister van Justitie heeft op 29 september 2004 een brief aan de Tweede Kamer gezonden inzake het standpunt van het kabinet over een gesloten systeem van gereguleerde teelt en handel in cannabis.
Samenhang tussen softdrugsbeleid, horecabeleid en Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO)	<p>In het huidige softdrugsbeleid wordt gesproken over de vestiging van coffeeshops in relatie tot de ruimtelijke ontwikkeling. In hoofdstuk 4.5 staat: “vestiging van coffeeshops kan slechts in panden die bestemmingsplanmatig hiervoor zijn aangewezen. Strikte handhaving van oorspronkelijke bestemmingen (het niet toepassen van artikel 19 WRO) bij aanvragen voor coffeeshops en vestigen van detailhandel moet onderdeel uitmaken van het beleid ten aanzien van softdrugs).</p> <p>Deze clausule is sinds 1 april 2000 echter achterhaald door wijziging van artikel 19 van de WRO. Deze vrijstellingsprocedure is nu een bevoegdheid geworden van de gemeenteraad en niet langer van het college. Een pand mag nooit positief worden bestemd tot gedoogde coffeeshop. De enige mogelijkheid om een coffeeshop planologisch te regelen is door middel van een vrijstellingsprocedure ex artikel 19 WRO.</p>
De jurisprudentie inzake handhaving en coffeeshops	<ul style="list-style-type: none"> • Rechtbank Rotterdam 19 februari 2002: ook (voorbereidings) handelingen die nauw verbonden zijn met de handel in drugs kunnen vallen onder het begrip ‘verkopen’ in artikel 13b Opiumwet; burgemeester van Rotterdam heeft exploitatievergunning terecht ingetrokken. • Rechtbank Almelo 16 juli 2003: terechte tijdelijke sluiting van coffeeshop door burgemeester van Hengelo wegens overtreding van de maximale handelsvoorraad van 500 gram. Niet is vereist dat de handelsvoorraad zich feitelijk in de inrichting bevindt. • Voorzieningenrechter Rechtbank Zwolle 25 september 2003: coffeeshopbeleid dat alleen aan de exploitant een gedoogbeschikking wordt gegeven en dat de exploitant een natuurlijk persoon moet zijn is niet onredelijk. • Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) 18 februari 2004: terechte sluiting van een coffeeshop door burgemeester van Eindhoven wegens overschrijding van de toegestane handelsvoorraad. De op de bovenverdieping aangetroffen drugs mochten, gezien de directe relatie met de coffeeshop op de begane grond, in de beslissing worden betrokken.
De raad heeft op 21 december 2000 de APV op voor coffeeshops relevante punten gewijzigd.	De wijziging in de APV wat betreft de begripsbepaling inzake ‘horeca-inrichting’ en de ‘overdraagbaarheid van de exploitatievergunning’ is een direct uitvloeisel van de in juni en augustus 2000 gehouden evaluatie van de softdrugsbeleid.
De raad heeft op 28 mei 2003 de Kadernota integraal handhavingsbeleid vastgesteld.	De doelstelling is het scheppen van kaders voor het formuleren van een gemeentebreed, integraal handhavingbeleid, waarbinnen, op basis van een probleem-/risicoanalyse en prioriteitenstelling, een adequaat niveau van toezicht en handhaving kan worden vastgesteld. Evident daarbij is dat, ten behoeve van duidelijkheid en het bevorderen van efficiency in aanwending van mensen en middelen, gestreefd wordt naar eenduidigheid in beleid alsmede in de wijze waarop uitvoering wordt geven aan dat beleid.
Het college heeft op 31 maart 2004 de BIBOB-beleidsregel vastgesteld.	Doelstelling bij de inzet van het BIBOB-instrumentarium is het tegengaan van de aantasting van de veiligheid en/of leefbaarheid van groepen bewoners, bepaalde wijken of gebieden, zowel de daadwerkelijke aantasting van de rechtsorde en de aantasting van de bestuurlijke slagkracht van het bestuur, als verloedering door de aanwezigheid van criminaliteit en de subjectieve gevoelens van (on)veiligheid. Gezien de landelijke stand van zaken rond de Wet BIBOB, alsmede de complexiteit

van (de toepassing van) de wet, heeft de gemeente Vlissingen besloten tot een gefaseerde implementatie van de Wet BIBOB en daarbij mede prioriteit te geven aan de vergunningen voor coffeeshops. Deze beleidsregel wordt ingezet als toezichtsmiddel.

8. Maatschappelijke tendensen

De laatste jaren is het THC-gehalte (het werkzame deel) in cannabisproducten verder toe genomen. Het vermoeden bestaat dat dit mogelijk grotere gezondheidsrisico's met zich meebrengt. Onder punt 7 is de brief aangehaald van de staatssecretaris van VWS van 11 maart 2003 inzake de stijging van het THC-gehalte in cannabis. Blijkens informatie van het Trimbos-instituut is de ontwikkeling van het gemiddeld THC percentage in cannabisproducten tussen 1999 – 2003 als volgt:

	99/00	00/01	01/02	02/03
Nederwiet	8,6	11,3	15,2	18,0
Buitenlandse wiet	5,0	5,1	6,6	6,2
Nederhasj	20,7	16,0	33,0	35,8
Buitenlandse hasj	11,0	12,2	17,8	16,6

Volgens een verkenning van de betrokken departementen naar de mogelijkheden van het reguleren van het percentage THC zijn in principe de volgende opties haalbaar:

- a. Het plaatsen van cannabisproducten met een THC-gehalte boven een vastgestelde limiet op lijst I van de Opiumwet.
- b. Het toevoegen van een criterium 'sterkte' aan de gedoogcriteria voor coffeeshops.

Hoewel er thans geen aanwijzingen zijn dat het gebruik van sterke cannabis onaanvaardbare risico's met zich meebrengt, vindt het Kabinet de stijging van het THC-gehalte een zorgelijke ontwikkeling. Het Kabinet wil daarom niet volstaan met intensivering van de inspanningen op het gebied van voorlichting en preventie. Het Kabinet zal met voorrang nieuw wetenschappelijk onderzoek naar deze risico's laten uitvoeren. Wel is uit onderzoek van het Trimbos instituut gebleken dat de aangetoonde resten van gewasbestrijdingsmiddelen in cannabis producten dusdanig laag zijn dat dit geen bedreiging voor de gezondheid vormt.

Uit recent onderzoek van de universiteit van Maastricht blijkt dat jongeren met een aanleg voor een psychose en die voor hun 16e jaar cannabisproducten gaan gebruiken eerder een psychose ontwikkelen. Het werkveld wijst op de risico's, zeker voor jeugdige gebruikers omdat de middelen steeds sterkere effecten hebben en adviseert om in kaart te brengen wat de sterkte is van de verhandelde middelen middels een verkoopadministratie. Daarnaast worden maatregelen geadviseerd die leiden tot verhoging van de bewustwording rond het product, veiligheid en voorlichting. Van maatregelen zoals het lokaal verbieden van producten boven een bepaald THC-gehalte wordt niets verwacht omdat men het risico te groot acht dat deze producten de illegaliteit in verdwijnen. Het toestaan van producten met een hoog THC-gehalte creëert mogelijk een nieuwe groep verslaafden in de samenleving. De hulpverlening gaat er van uit dat het gebruikspatroon een grote invloed heeft op het risico van verslaving. Dat producten met een hoog THC-gehalte een groter risico met zich meebrengen om verslaafd te raken is nog niet aangetoond, wel dat hoe sterker de cannabis is hoe meer afhankelijk iemand hier van wordt.

Het eerste risicomoment om met cannabis te gaan experimenteren is de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs, jongeren die niet assertief genoeg zijn of bij een groep willen horen komen dan al met cannabis in aanraking. Uit de Zeeuwse jeugdmonitor blijkt dat 13/14 jarigen in Zeeland twee keer zo vaak in aanraking zijn geweest met cannabis producten als een vergelijkbare groep jongeren in Noord-Brabant. Op korte termijn vindt er een groot en grensoverschrijdend onderzoek plaats naar drugsgebruik bij

scholieren in het voortgezet onderwijs. Leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) vormen een ernstige risicogroep. Uit de Zeeuwse jeugdmonitor blijkt dat hoe lager de vorm van onderwijs is die de leerling bezoekt hoe groter de kans is dat de leerling cannabis gebruikt of er mee experimenteert. Inschattingen lopen op tot 80% voordat de leerling de school verlaat. Cannabisgebruik is voor deze groep jongeren niet “cool” meer, het hoort er gewoon bij. Er zijn geen specifieke preventiemethodes ontwikkeld voor deze doelgroep.

Leerlingen in het praktijkonderwijs komen later in aanraking met cannabisproducten (op 16/18 jarige leeftijd). Als risico wordt aangegeven dat deze leerlingen dan aan het eind van hun schoolcarrière zitten. De school organiseert een jaar nazorg, maar het lukt de leerling vaak om zijn werk te houden of in een traject richting werk te blijven. Het gebrek aan daginvulling, een weinig assertieve houding, een zwak sociaal netwerk en weinig toekomst perspectief leidt regelmatig tot cannabis gebruik.

Volgens veldwerkers wordt 80 à 90% van de gebruikte cannabis verkregen via de coffeeshops. De exploitanten van coffeeshops nemen een sleutelpositie in tussen kweker en gebruiker. Het is gewenst door overleg deze exploitanten deelgenoot te maken in het beheersbaar maken van het probleem van het doorverkopen van cannabis. Naar schatting 10% van de in coffeeshops gekochte cannabis wordt doorverkocht of gegeven aan jongeren onder de 18 jaar. Kinderen komen hierdoor te jong in aanraking met cannabis met alle risico's van dien. In de coffeeshop worden geen jongeren onder de 18 jaar aangetroffen. De conclusie is dus dat doorverkoop plaatsvindt. De huidige coffeeshops leveren weinig tot geen verstoring van het woon- en leefklimaat. Het toezicht van de politie blijkt voldoende te zijn, dit toezicht is voornamelijk repressief.

Onder veldwerkers heeft het terugbrengen van het aantal coffeeshops (van drie naar twee) geen hoge prioriteit, de verschillende coffeeshops hebben ieder hun eigen publiek, er is een status-quo en weinig tot geen overlast. Sluiting van een van de coffeeshops zou volgens de veldwerkers mogelijk deze status-quo kunnen verstoren of leiden tot meer overlast door b.v. de toename van de thuisverkoop. De gemeente ziet het al dan niet bestaan van een status-quo niet als doorslaggevend argument om van het geformuleerde beleid af te wijken. Er wordt daarom vastgehouden aan het uitsterfbeleid dat uiteindelijk moet leiden tot maximaal twee coffeeshops in Vlissingen.

Tendens/ signaal	Risico/ kans	Reactie/ maatregel	Wie
THC-gehalte van cannabis neemt toe.	Mogelijke gezondheidsrisico's	Onderzoek naar relatie THC-gehalte en gezondheidsrisico's	Ministerie van VWS
		Inzicht verkrijgen in wat het THC-gehalte is van in de coffeeshops verkochte cannabis	Coffeeshophouder en gemeente
		Het vermelden van het THC-gehalte op de menulijst	Gemeente middels aanvullende voorwaarden in exploitatievergunning
	Relatie tussen gebruik van cannabis op jonge leeftijd (< 16 jaar) en het ontwikkelen van een psychose	Opleiden van personeel van coffeeshops in signaleren van problematisch gebruik en doorverwijzing naar hulpverlening	Gemeente middels aanvullende voorwaarden in exploitatievergunning

	Effecten van cannabis gebruik zijn zwaarder, zeker voor jonge en onervaren gebruikers	Coffeeshops voorlichtingsmateriaal laten verspreiden	Gemeente middels aanvullende voorwaarden in exploitatievergunning
Jongeren beginnen eerder te experimenteren met cannabis.	Eerste risicomoment is de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs	Preventieve activiteiten in groep 7/8 middels lifestyle programma's en assertiviteitstraining	Scholen en Emergis
	13/14 jarigen in Zeeland zijn twee keer zo vaak in aanraking geweest met cannabis producten als een vergelijkbare groep in Noord-Brabant	Home party methode gebruiken voor moeilijk bereikbare groepen ouders	Scholen, gemeente en Emergis
Voor VSO scholen zijn geen preventie programma's ontwikkeld.	Kwetsbare groep met een hoog risicoprofiel	Ontwikkelen van specifieke preventieprogramma's	Scholen, gemeente en Emergis en RPCZ
Leerlingen in het praktijkonderwijs komen later in aanraking met cannabisproducten (16/18 jaar) en zijn dan niet assertief genoeg.	De nazorg van de school duurt één jaar. De ex-leerlingen raken daarna vaak werkloos of stoppen voortijdig met hulpverlenings- of nascholingstrajecten	Ontwikkelen van specifieke preventieprogramma's	Scholen, gemeente, Emergis en RPCZ
		Ex-leerlingen langere nazorg bieden	Scholen, MEE (voorheen SPD) en arbeidsintegratiebedrijf
80 à 90% van de gebruikte cannabis wordt verkregen via een coffeeshop.	Coffeeshopexploitanten nemen een sleutelpositie in tussen kweker en gebruiker.	Door open samenwerking de coffeeshopexploitant deelgenoot maken in het beheersbaar maken van het probleem	Gemeente en coffeeshophouders
De in de coffeeshop gekochte cannabis wordt doorverkocht aan jongeren onder de 18 jaar.	Jongeren komen op te jonge leeftijd in aanraking met cannabis.	Uitbreiden toezicht. Registratie van de verkoop in de coffeeshops	Gemeente, politie en coffeeshophouders
Overlast van bezoekers coffeeshops.	Coffeeshops leveren weinig tot geen overlast of hinder op voor het woon- en leefklimaat.	Huidige wijze van toezicht handhaven	Politie
Het aantal coffeeshops terug brengen naar 2.	Geen aanleiding om huidig beleid te wijzigen.	Huidig beleid van het afnemend maximum (uitsterfbeleid) handhaven	Gemeente

9. Conclusies

1. Er is geen aanleiding de doelstellingen van het softdrugsbeleid en het Damoclesbeleid te wijzigen.
2. De gemeente zal onderzoeken of via het afsluiten van een convenant met politie, justitie, brandweer, woningbouwcorporaties en energiebedrijf hennepkwekerijen kunnen worden aangepakt.
3. Het landelijk wetenschappelijk onderzoek naar de gezondheidsrisico's van een verhoogd THC-gehalte in cannabis wordt voorshands afgewacht.
4. Coffeeshophouders worden verplicht om:
  - adequate productinformatie over het THC-gehalte te vermelden op de menulijst in de coffeeshop;
  - actueel voorlichtingsmateriaal over effecten van cannabisgebruik in de coffeeshop aanwezig te hebben op een voor het publiek duidelijk zichtbare en bereikbare manier;
  - hun personeel te laten opleiden in het kunnen signaleren van problematisch cannabisgebruik zodat zij tijdig kunnen doorverwijzen naar de hulpverlening.
5. Het is noodzakelijk in groep 7/8 van het basisonderwijs reeds te starten met life-style programma's en assertiviteitstrainingen en moeilijk bereikbare groepen ouders voorlichting en informatie te geven middels de homeparty methode.
6. Het is noodzakelijk voor leerlingen van het VSO en praktijkonderwijs specifieke preventiemethodes te laten ontwikkelen en hen langere nazorg/ begeleiding te bieden.
7. De gemeente zal onderzoeken of het mogelijk is om middels verkoopregistratie het doorverkopen van cannabis aan jongeren in te dammen.
8. Het toezicht door de politie op het (door)verkopen van cannabis aan jongeren onder de 18 jaar zal worden geïntensiveerd.

Toelichting:

Voor wat conclusie 5 betreft wijzen wij erop dat de GGD en Emergis-verslavingszorg (v/h ZCAD) voorlichting geven in groep 8 van het basisonderwijs over middelengebruik. Deze activiteiten komen voort uit de Nota Lokaal Gezondheidsbeleid Walcheren. De GGD wordt hiervoor door de gemeente gefinancierd met de middelen voor lokaal gezondheidsbeleid.

Voor wat conclusie 6 merken wij op dat het HKPD en Emergis-verslavingszorg op verzoek voorlichting geven op scholen voor voortgezet onderwijs. Daarnaast neemt Emergis-verslavingszorg deel aan het Sociaal Medisch Team op de VO-scholen als er leerlingen worden besproken met drugsproblematiek.

10. Verantwoording

Deze evaluatie heeft plaatsgevonden op basis van gesprekken met medewerkers van:

- Emergis verslavingszorg, preventiemedewerker.
- HKPD, directie, straathoekwerk, ervaringsdeskundige.
- GGD, GVO-functionaris.
- Stedelijke Scholengemeenschap Scheldemond, zorgcoördinator.
- Christelijke Scholengemeenschap Walcheren afd. Vlissingen, zorgcoördinator.
- Het Traject (daghulp niet meer schoolgaande jeugd), coördinator.
- Korzackschool, VO coördinator.
- Het Bolwerk (praktijkonderwijs), directie.
- Stichting Palladium, team jongerenwerkers
- Politie Zeeland, district Walcheren.

Gebruikte publicaties:

- Aanwijzing Opiumwet van het College van procureurs-generaal (2002)
- Nationale Drug Monitor (NDM) 'Cannabis: feiten en cijfers 2003'
- Cannabisbrief van het Kabinet d.d. 23 april 2004
- Nota 'Het pad naar de achterdeur' ministerie van Justitie 7 april 2000
- THC-concentraties in wiet, nederwiet en hasj in Nederlandse coffeeshops (2002-2003), 2003, Trimbos-instituut, Utrecht.
- Sterke Wiet, Een onderzoek naar blowgedrag, schadelijkheid en afhankelijkheid van cannabis, 2004, Bonger instituut, Universiteit van Amsterdam.
- Vernieuwen van cannabisbeleid, 2004, Jellinek, Amsterdam.
- Factsheet, De gezonde school en genotsmiddelen, 2000, Trimbos-instituut, Utrecht

Bijlage: Softdrugsgebruik en zorg

Ten aanzien van de (verslavings)zorg kan de volgende algemene doelstelling worden geformuleerd: het voorkomen en behandelen van problematisch gebruik van alcohol, andere drugs, medicijnen en problematisch gokken. Het ZCAD en de GGD-Zeeland behandelen mensen vanuit de gedachte dat mensen verantwoord moeten kunnen gebruiken. Mensen die het niet lukt om op een verantwoorde wijze te gebruiken, worden vanuit humaniteit en zorg benaderd en krijgen hulp bij verantwoord gebruik. De behandeling van aan cannabis verslaafden is gericht op gecontroleerd gebruik of op het stoppen met gebruik. In de volgende paragraaf worden de gevolgen van het gebruik van softdrugs voor jongeren onder de 18 jaar beschreven. Dit is mede een reden voor het gemeentebestuur de leeftijd van bezoekers van een coffeeshop volgens de AHOJG-criteria te handhaven op 18 jaar.

Gevolgen van het gebruik van softdrugs voor jongeren (onder de 18 jaar)

Het belangrijkste effect van cannabis is een versterking van de emotionele toestand waarin de gebruiker op dat moment verkeert. De effecten die iemand ervaart kunnen sterk van persoon tot persoon verschillen. Ze hangen af van:

- de hoeveelheid cannabi
- de persoonlijke gesteldheid, zoals de stemming op het moment van gebruik
- de mate waarin betrokkene openstaat voor de effecten
- de kwaliteit (percentage THC) en
- de omgeving waarin wordt gebruikt.

Lichamelijke effecten

De belangrijkste lichamelijke effecten van cannabisgebruik zijn:

- versnelling van de hartslag (vermindert doorgaans weer na 20 minuten)
- verandering van bloeddruk
- verslapping van de spieren
- daling van de druk in de oogbol
- een droge mond, het oogwit wordt enigszins roze en
- gevoelens van koude of warmte in handen en voeten.

Deze effecten zijn tijdelijk van aard en zijn enkele uren na gebruik weer verdwenen.

Psychologische effecten

De belangrijkste psychologische effecten voor een recreatieve gebruiker (= af en toe gebruik bijv. in het weekend) bij een kleine dosis cannabis zijn:

- Een gevoel van euforie dat langzaam verandert in een tevreden gevoel van kalmte en rust of ontspanning.
- De gebruiker is high of stoned.
- Het gevoel van tijd vertraagt (minuten lijken uren) en er kan sufheid optreden.
- Kleuren, vormen, geluiden worden intenser waargenomen.
- De eetlust neemt toe en vooral beginnende gebruikers kunnen de slappe lach krijgen.

Met betrekking tot concentratie, logisch denken en geheugen geldt:

- er kan een stroom van gedachten op gang komen waardoor de gebruiker zich soms minder goed kan concentreren.
- Het logisch nadenken verloopt moeilijker.
- Het geheugen wordt beïnvloed m.n. door de dingen die net zijn gebeurd. Zo kan men bijv. de draad in een gesprek snel kwijt zijn.
- Werken, huiswerk maken, studeren en aan het verkeer deelnemen gaan dan ook niet samen met cannabis gebruiken.

Deze effecten verdwijnen zodra de cannabis is uitgewerkt (na 2 tot 4 uur). Bij hogere doseringen treden deze effecten in verhevigde mate op. Soms kan de gebruiker hier (zeer)

angstig van worden. Ook bij recreatief gebruik met een kleine dosis kunnen negatieve ervaringen optreden. De veranderde waarneming kan gevoelens van verwarring, angst en paniek oproepen, controle over jezelf verliezen en bij mensen die zich voor het gebruik al niet lekker voelden kan de negatieve stemming verergeren (flippen of depressief worden).

Met betrekking tot jongeren kan gelden dat veel en vaak blowen (bijna dagelijks gebruik gedurende een langere tijd) de persoonlijke ontwikkeling kan belemmeren. Narigheid, problemen en onvrede worden niet opgelost, maar "weggeblowed". Alle positieve en negatieve emoties en gevoelens worden "onder invloed" beleefd. Als er alleen nog maar contacten met andere cannabisgebruikers zijn wordt de wereld wel erg klein en dan kan de jongere in een sociaal isolement terechtkomen.

Gezondheidsrisico's bij langdurig, regelmatig en intensief gebruik

Hoewel de bovengenoemde directe (acute) effecten van cannabisgebruik relatief duidelijk zijn, is er veel minder bekend over de effecten van langdurig, regelmatig en intensief gebruik (= één of meer keer per dag gebruiken gedurende een periode van twee jaar).

- In een enkel geval kunnen onervaren of ervaren cannabisgebruikers die een hoge dosis consumeren last krijgen van angst, depressie en ernstig onwelbevinden.
- Cannabis beïnvloedt de rijvaardigheid (alertheid, concentratie, coördinatie, reactievermogen en inschatten van afstanden).
- Bij het roken van cannabis komen veel kankerverwekkende stoffen in het lichaam (teer, koolmonoxide).
- Omdat cannabis meestal samen met tabak wordt gebruikt, kan de schade aan longen, hart en bloedvaten alleen maar toenemen.
- Langdurig en intensief gebruik heeft vermoedelijk gevolgen voor het cognitief functioneren, zoals problemen met: concentratie, intellectueel functioneren, abstractie- en leervermogen.
- In een aantal gevallen leidt cannabisgebruik tot afhankelijkheid en misbruik.
- Cannabis kan een psychose uitlokken bij mensen die daar aanleg voor hebben.
- Tijdens zwangerschap kan cannabisgebruik negatieve gevolgen hebben voor de foetus.

Er is geen of onvoldoende bewijs dat cannabis:

- Een opstap is naar harddruggebruik.
- Effecten heeft op het immuunsysteem.
- Effecten heeft op de vruchtbaarheid.
- Schizofrenie veroorzaakt en
- Leidt tot apathie en interesseverlies (zgn. a-motivatiesyndroom)